TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. balandžio 15 d.*

Byloje C-542/08

dėl *Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) 2008 m. lapkričio 12 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2008 m. gruodžio 4 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Friedrich G. Barth

prieš

Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai C. Toader, C. W. A. Timmermans (pranešėjas), P. Kūris ir L. Bay Larsen,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorius M.-A. Gaudissart, padalinio vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. vasario 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— G. Barth, atstovaujamo advokatų R. Laurer ir K.-A. Arlamovsky,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos E. Riedl,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir B. Cabouat bei A. Czubinski,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. Bruni, padedamos valstybės advokato F. Arena,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos M. Dowgielewicz,

— Europos Komisijos, atstovaujamos, V. Kreuschitz ir G. Rozet,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su EB 39 straipsnio, 1968 m. spalio 15 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1612/68 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Bendrijoje (OL L 257, 1968 10 19; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 15) 7 straipsnio 1 dalies ir veiksmingumo principo išaiškinimu.

2 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas nagrinėjant ginčą tarp M. Barth ir *Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung* (Federalinė mokslo ir mokslo tyrimų ministerija), susijusį su sprendimu, kuriuo nuspręsta, kad M. Barth prašymo skirti specialų priedą už darbo stažą dalies atžvilgiu buvo suėjęs senaties terminas.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Darbuotojui, jei jis yra valstybės narės pilietis, turi būti sudarytos tos pačios įdarbinimo ir darbo sąlygos, kaip ir piliečiui tos valstybės narės, kurioje jis dirba, nepaisant jo pilietybės, ypač nustatant atlyginimą ir atleidžiant iš darbo, o bedarbystės [nedarbo] atveju – grąžinant arba vėl priimant į darbą.“

Nacionalinės teisės aktai

4 BGBl. I, 109/1997 paskelbtos redakcijos *Gehaltsgesetz 1956* (1956 m. Darbo užmokesčio įstatymas, toliau – *GehG*) 50 a straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Universiteto dėstytojas <...>, bent penkiolika metų išdirbęs Austrijos universitetuose <...>, kuriam ne mažiau kaip ketverius metus buvo mokamas 50 straipsnio 4 dalyje numatytas priedas už darbo stažą, nuo tos dienos, kai yra įvykdomos šios dvi sąlygos, turi teisę gauti 50 straipsnio 4 dalyje numatyto dydžio specialų priedą už darbo stažą, į kurį atsižvelgiama skaičiuojant jo senatvės pensiją."

5 Įstatymu, kuris buvo paskelbtas BGBl. I, 130/2003, į *GehG* 50 a straipsnį buvo įtraukta 4 dalis, kurioje nustatyta:

„Apskaičiuojant 1 dalyje nustatytą penkiolikos metų darbo stažą, reikia atsižvelgti į laikotarpius:

1) išdirbtus po 1968 m. lapkričio 7 d. panašiose pareigose valstybės, kuri arba kurios teisių perėmėja nuo šios datos šiuo metu yra Europos ekonominės erdvės valstybė narė, universitete; arba

<…>“

6 Ieškovo pagrindinėje byloje paskyrimo metu galiojusios redakcijos *GehG* (BGBl. 318/1973) 13 c straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Teisei į išmokas sueina senatis, jeigu ja nepasinaudojama per trejus metus nuo teisės į išmoką arba išlaidų, pateisinančių nagrinėjamą reikalavimą, atsiradimo.“

7 *GehG* 169 a straipsnio 1 dalyje, kuri buvo įtraukta BGBl. I, 130/2003 paskelbtu įstatymu, nustatyta:

„1. Jei dirbantis, išėjęs ar išleistas į pensiją universiteto dėstytojas yra išdirbęs laikotarpius, numatytus *GehG* – federalinio įstatymo redakcija, paskelbta BGBl. I, Nr. 130/2003, 169 a straipsnio 4 dalyje, į kuriuos turi būti atsižvelgta pagal nurodytą federalinį įstatymą, jo prašymu reikia pakoreguoti 50 a straipsnyje nustatytą specialų priedą už darbo stažą. Įvykdžius šias sąlygas, tokį prašymą leidžiama pateikti ir buvusiems universiteto dėstytojams <…>.

2. Specialaus priedo už darbo stažą korekcija pagal 1 dalį turi atgalinį poveikį, tačiau tik iki 1994 m. sausio 1 dienos.

3. Prašymai pagal 1 dalį galioja, jeigu jie buvo pateikti iki 2004 m. birželio 30 dienos.

4. Kalbant apie teises į atlyginimą ir pensiją, kurios pagal 1 dalį atsiranda prieš 2004 m. liepos 1 d. einančių laikotarpių atžvilgiu, apskaičiuojant šio federalinio įstatymo 13 b straipsnyje ir 1965 m. Pensijų įstatymo 40 straipsnyje nustatytą trejų metų senaties terminą neatsižvelgiama į laikotarpį nuo 2003 m. rugsėjo 30 d. iki 2004 m. birželio 30 dienos.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

8 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad ieškovas pagrindinėje byloje, Vokietijos Federacinės Respublikos pilietis, nuo 1975 m. sausio 1 d. iki 1987 m. vasario 28 d. buvo įdarbintas universiteto profesoriumi Frankfurto Johann Wolfgang Goethe universitete (Vokietija). Nuo 1987 m. kovo 1 d. jis buvo paskirtas į etatinio profesoriaus pareigas Vienos universitete. Remiantis šia nominacija ieškovui pagrindinėje byloje buvo suteikta ir Austrijos pilietybė.

9 Kadangi skiriant specialų priedą už darbo stažą pagal *GehG* 50 a straipsnio 1 dalį nebuvo atsižvelgta į ieškovo pagrindinėje byloje Frankfurto Johann Wolfgang Goethe universitete įgytą darbo stažą, jam šis priedas nebuvo mokamas.

10 Po to, kai atsižvelgęs į 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimą *Köbler* (C-224/01, Rink. p. I-10239) Austrijos teisės aktų leidėjas įstatymu, paskelbtu BGBl. I, 130/2003, pakeitė *GehG*, ieškovas pagrindinėje byloje 2004 m. kovo 2 d. laišku Vienos universiteto

administracijai paprašė pakoreguoti jo specialų priedą už darbo stažą, įskaičiuojant Frankfurto universitete išdirbtus laikotarpius. Pagal šį administracinį skundą priimto spendimo 1 straipsnyje nurodyta, kad ieškovas pagrindinėje byloje galėjo nuo 1994 m. sausio 1 d. reikalauti specialaus priedo už darbo stažą, nes minėtas laikotarpis buvo įskaitytas. Tačiau šio sprendimo 2 straipsnyje nustatyta, kad korekcija pagal sprendimo I punktą, apskaičiuojant darbo užmokestį, teisiškai įsigalioja nuo 2000 m. spalio 1 dienos.

11 Ieškinyje, kurį ieškovas pagrindinėje byloje pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, jis aiškiai ginčija tik minėto sprendimo 2 straipsnį ir neginčija datos, nuo kurios pagal to sprendimo 1 straipsnį jis gali siekti, kad būtų padaryta specialaus priedo už darbo stažą korekcija. Jis iš esmės teigia, kad toks to paties sprendimo 2 straipsnyje numatytas senaties taisyklės taikymas neatitinka Bendrijos teisės, konkrečiai kalbant, EB 39 straipsnio.

12 *Verwaltungsgerichtshof*, manydamas, kad siekiant priimti sprendimą byloje būtinas Bendrijos teisės išaiškinimas, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar trejų metų senaties taisyklės, nustatytos prašymui išmokėti specialų priedą, kuris tokiais atvejais, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal Bendrijos teisei prieštaraujančius nacionalinės teisės aktus prieš priimant [minėtą Sprendimą *Köbler*] buvo atmestas, taikymas reiškia darbuotojų migrantų netiesioginę diskriminaciją EB 39 straipsnio ir Reglamento <...> Nr. 1612/68 7 straipsnio 1 dalies prasme arba šiomis nuostatomis užtikrinamo laisvo darbuotojų judėjimo apribojimą?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar pagal EB 39 straipsnį ir Reglamento <...> Nr. 1612/68 7 straipsnio 1 dalį tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, draudžiama taikyti tokią trejų metų senaties taisyklę darbuotojo migranto prašymui išmokėti specialų priedą už darbo stažą, kuris pagal Bendrijos teisei prieštaraujančius nacionalinės teisės aktus buvo atmestas prieš priimant [minėtą Sprendimą *Köbler*]?

3. Ar tokiais atvejais, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, veiksmingumo principas draudžia taikyti trejų metų senaties taisyklę prašymams pripažinti teisę į priedą už darbo stažą, kuri, remiantis aiškiai suformuluotais nacionalinės teisės aktais, pažeidžiant Bendrijos teisę anksčiau buvo atmesta?“

Dėl prejudicinių klausimų

13 Savo prejudiciniais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Europos Sąjungos teisė draudžia tokias teisės normas, kokios nagrinėjamos šioje pagrindinėje byloje, kuriomis įtvirtinamas trejų metų senaties terminas prašymui išmokėti specialų priedą už darbo stažą, kuris pagal Bendrijos teisei prieštaraujančius nacionalinės teisės aktus nebuvo išmokėtas judėjimo laisve besinaudojančiam darbuotojui prieš priimant [minėtą Sprendimą *Köbler*].

14 Pažymėtina, kad minėtame Sprendime *Köbler*, Teisingumo Teismas iš esmės nusprendė, kad EB 39 straipsnis ir Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinami kaip draudžiantys mokėti specialų priedą už darbo stažą, kuris pagal tokią nuostatą, kaip antai *GehG* redakcijos, galiojusios prieš iš dalies keičiantį

įstatymą, paskelbtą BGBl. I, 130/2003, 50a straipsnis, mokamas tik asmenims, bent penkiolika metų išdirbusiems Austrijos universitetuose ar aukštojo mokslo įstaigose universiteto dėstytojais.

15 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Austrijos Respublika laikėsi šio sprendimo, įstatymu, paskelbtu BGBl. I, Nr. 130/2003, įtraukdama į *GehG* 50 a straipsnį šio sprendimo 5 punkte minėtą 4 dalį. Atsižvelgiant į šį įstatyminį pakeitimą, pagal *GehG* 13c straipsnio 1 dalį prašymui skirti specialų priedą už darbo stažą taikomas trejų metų senaties terminas, kuris prireikus gali būti pratęstas iki devynių mėnesių pagal *GehG* 169 a straipsnio 4 dalį.

16 Šiuo klausimu pažymėtina, pirma, kad pagrindinės bylos aplinkybėmis toks senaties terminas yra procesinė taisyklė, skirta užtikrinti tokių teisės subjektų, koks yra ieškovas pagrindinėje byloje, teisių, kylančių iš Sąjungos teisės, apsaugą. Antra, Sąjungos teisė nereglamentuoja klausimo, ar valstybės narės gali tokiomis aplinkybėmis nustatyti senaties terminą.

17 Darytina išvada, kad kiekviena valstybė narė savo nacionalinėje teisinėje sistemoje turi paskirti kompetentingus teismus ir nustatyti ieškinių, skirtų užtikrinti iš Bendrijos teisės asmenims kylančių teisių apsaugą, nagrinėjimo procesines taisykles su sąlyga, kad, pirma, tokios taisyklės nėra mažiau palankios nei taikomos panašiems nacionaline teise grindžiamiems ieškiniams (ekvivalentiškumo principas), ir, antra, kad dėl jų naudojimasis Sąjungos teisės sistemoje nustatytomis teisėmis netampa praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas (veiksmingumo principas) (šiuo klausimu žr. 1998 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Aprile*, C-228/96, Rink. p. I-7141, 18 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

18 Būtent šių dviejų principų aspektu reikia išnagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus.

19 Kalbant apie lygiavertiškumo principą, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką pagal šį principą reikalaujama, kad visos ieškiniui taikytinos normos būtų vienodai taikomos tiek Sąjungos, tiek panašiems nacionalinės teisės pažeidimu grindžiamiems ieškiniams (2010 m. sausio 26 d. Sprendimo *Transportes Urbanos y Servicios Generales*, C-118/08, Rink. p. I-635, 33 punktas ir nurodyta teismų praktika).

20 Siekiant patikrinti, ar lygiavertiškumo principo buvo laikomasi pagrindinėje byloje, reikia išnagrinėti, ar, be tokios senaties taisyklės, kokia nustatyta pagrindinėje byloje, kuri taikoma ieškiniams, skirtiems pagal nacionalinę teisę užtikrinti tokių teisės subjektų teisių, kylančių iš Sąjungos teisės, apsaugą, egzistuoja senaties taisyklė, kuri taikoma nacionaline teise grindžiamiems ieškiniams, ir abi šios senaties taisyklės, atsižvelgiant į jų tikslą ir esminius elementus, gali būti laikomos panašiomis (šiuo klausimu žr. 2000 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Preston ir kt.*, C-78/98, Rink. p. I-3201, 49 punktą ir minėto Sprendimo *Transportes Urbanos y Servicios Generales* 35 punktą).

21 Tačiau visų pirma reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, tokia senaties taisyklė, kokia nustatyta *GehG* 13 b straipsnyje, taikoma tiek ieškiniams, skirtiems užtikrinti tokių teisės subjektų teisių, kylančių iš Sąjungos teisės, apsaugą, tiek ieškiniams pagal vidaus teisę. Vadinasi, senaties taisyklės, kurios taikomos abiem ieškinių kategorijoms, yra tapačios.

22 Bet kuriuo atveju visos Teisingumo Teismui pastabas pateikusios vyriausybės mano, kad išimtis, kuri išplaukia iš tokios nuostatos, kokia yra *GehG* 169 a straipsnio 4 dalis, leidžianti pratęsti senaties terminą devynių mėnesių laikotarpiu, yra palanki tik pareiškiant ieškinį pagal nacionalinę teisę, skirtą užtikrinti teisės subjektų teisių, kylančių iš Sąjungos teisės, apsaugą.

23 Ieškovas pagrindinėje byloje ir Komisija iš esmės teigia, kad pagal *GehG* 169 a straipsnio 4 dalį universiteto dėstytojai, kurie darbo stažą bent iš dalies buvo įgiję ne vien Austrijos Respublikos, bet ir kitų valstybių narių universitetuose, priešingai nei dėstytojai, kurie per visą savo karjerą dirbo minėtoje valstybėje narėje, privalo pateikti prašymą skirti specialų priedą už darbo stažą. Tokia situacija reiškia, kad tokios senaties taisyklės, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, taikymo sritis, pareiškiant ieškinius, skirtus nacionalinėje teisėje užtikrinti teisės subjektų teisių, kylančių iš Sąjungos teisės, apsaugą, yra platesnė nei pareiškiant ieškinius pagal nacionalinę teisę.

24 Iš tiesų ieškovas pagrindinėje byloje ir Komisija teigia, kad minėta senaties taisyklė tik retais ir ypatingais atvejais sukelia poveikį dėstytojams, kurie per visą savo karjerą dirbo Austrijoje, kai, pavyzdžiui, suinteresuotiesiems asmenims dėl klaidos darbo užmokesčio dalis nebuvo išmokėta, o jie per nustatytą terminą nepateikė prašymo išnagrinėti jų atvejį. Tačiau, kiek tai susiję su dėstytojais, kurie bent iš dalies darbo stažą buvo įgiję ne vien Austrijos Respublikos, bet ir kitų valstybių narių universitetuose, senaties taisyklė taikoma automatiškai.

25 Vis dėlto ši aplinkybė neleidžia daryti išvados, kad iš tiesų egzistavo dvi senaties taisyklės, kurios negali būti laikomos panašiomis.

26 Iš tiesų, kaip iš esmės pažymi Austrijos, Italijos ir Lenkijos vyriausybės, reikalavimas pateikti prašymą taikomas ir dėstytojams, kurie bent iš dalies buvo įgiję darbo stažą ne vien Austrijos Respublikos, bet ir kitų valstybių narių universitetuose, ir dėstytojams, kurie per visą savo karjerą dirbo Austrijoje, tačiau kurių atveju specialus priedas už darbo stažą buvo apskaičiuotas netinkamai. Darytina išvada, kad reikalavimas pateikti prašymą iš tikrųjų taikytinas visiems dėstytojams, kuriems buvo neteisingai pritaikytos teisės taisyklės, reglamentuojančios minėto priedo mokėjimą, ir kurie

prašo, kad padaryta klaida būtų ištaisyta, nesvarbu, ar ta klaida susijusi su nacionalinės teisės, ar Europos Sąjungos teisės normomis, kurias kompetentingos nacionalinės institucijos turėjo tiesiogiai taikyti.

27 Šiomis aplinkybėmis tokia senaties taisyklė, kokią pareiškėjas ginčija pagrindinėje byloje, negali būti laikoma prieštaraujančia lygiavertiškumo principui.

28 Dėl veiksmingumo principo Teisingumo Teismas yra pripažinęs, jog tai, kad teisinio saugumo, kuris apsaugo tiek suinteresuotą mokesčių mokėtoją, tiek administratorių, sumetimais nustatomi protingi senaties terminai ieškiniui pareikšti, atitinka Bendrijos teisę. Iš tiesų dėl tokių senaties terminų naudojimasis Bendrijos teisėje nustatytomis teisėmis netampa praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Aprile* 19 punktą ir 2009 m. kovo 24 d. Sprendimo *Danske Slagterier*, C-445/06, Rink. p. I-2119, 32 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

29 Kadangi Teisingumo Teismui nebuvo nurodytos ypatingos aplinkybės, tokia taisyklė, kokią ieškovas ginčija pagrindinėje byloje, nustatanti trejų metų senaties terminą, kuris gali būti pratęstas iki devynių mėnesių, negali būti laikoma prieštaraujančia veiksmingumo principui.

30 Šio aiškinimo nepaneigia aplinkybė, kad minėto Sprendimo *Köbler* poveikis kilo nuo aiškinamos taisyklės įsigaliojimo, nes Teisingumo Teismas jo veikimo laiko neapribojo. Iš tiesų proceso taisyklės taikymas, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamas senaties terminas, negali būti painiojamas su Teisingumo Teismo sprendimo, kuriuo

išaiškinama Sąjungos teisės nuostata, veikimo apribojimu (šiuo klausimu žr. 1998 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Edis*, C-231/96, Rink. p. I-4951, 17 ir 18 punktai).

31 Tačiau ieškovas pagrindinėje byloje ir Komisija pažymi, kad Austrijos teisės aktų leidėjas, priimdamas aiškią įstatyminę nuostatą, uždraudė atsižvelgti į darbo stažo laikotarpius, per kuriuos jis dirbo kitų valstybių narių nei Austrijos universitetuose.

32 Jų manymu, universiteto dėstytojai, kurie pateisina tokiuose universitetuose įgytus darbo stažo laikotarpius, turi tokiomis aplinkybėms tikėtis, kad nebus patenkinti jų prašymai įskaityti šiuos stažo laikotarpius skiriant specialų priedą už darbo stažą. Austrijos teisės aktų leidėjas iš esmės siekė atgrasyti universitetų dėstytojus, kurie iš principo turi teisę į šį specialų priedą, per nustatytą terminą pateikti prašymą, kuris reikalingas įgyvendinant šią teisę.

33 Vis dėlto reikia pažymėti, kad Sąjungos teisė nedraudžia valstybei narei nustatyti naikinamąjį terminą, po kurio negalima pateikti tokio prašymo išmokėti specialų priedą už darbo stažą, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuris, pažeidžiant Sąjungos teisės nuostatas, nebuvo išmokėtas, net jei ši valstybė narė nepakeitė nacionalinių taisyklių, kad jos atitiktų minėtas nuostatas. Kitaip būtų tik tuomet, jei nacionalinių institucijų veiksmais ir pritaikius naikinamąjį terminą, po kurio negalima pateikti prašymo išmokėti specialų priedą už darbo stažą, iš asmens visiškai būtų atimta galimybė apginti savo teises nacionaliniuose teismuose (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Aprile* 43 ir 45 punktus).

34 Tačiau taip nėra šioje pagrindinėje byloje.

35 Konkrečiai kalbant, taikant tokį senaties terminą toks asmuo, koks yra ieškovas pagrindinėje byloje, visiškai nepraranda teisės gauti priedą, priešingai nei to reikalaujama pagal Sąjungos teisės nuostatas (pagal analogiją žr. 1988 m. vasario 2 d. Sprendimo *Barra*, 309/85, Rink. p. 355, 19 punktą ir 1999 m. vasario 9 d. Sprendimo *Dilexport*, C-343/96, Rink. p. I-579, 37 punktą).

36 Bet kuriuo atveju iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos nėra aišku, kad ieškovui pagrindinėje byloje toks senaties terminas buvo pritaikytas dėl to, jog kompetetingos nacionalinės institucijos jam sąmoningai pateikė klaidingą informaciją (pagal analogiją žr. 1998 m. gruodžio 1 d. Sprendimo *Levez*, C-326/96, Rink. p. I-7835, 34 punktą). Kaip teisingai pažymi Prancūzijos vyriausybė, tai, kad anksčiau galiojo aiškūs teisės aktai, kurie prieštaravo Bendrijos teisei, negali būti prilyginama klaidingos informacijos teikimui, nes tuomet pagrindinės bylos aplinkybėmis, priešingai nei matyti iš šio sprendimo 33 punkto, gali būti neįmanoma taikyti senaties taisyklę.

37 Galiausiai, kadangi prejudiciniai klausimai taip pat susiję su EB 39 straipsnio ir Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnio 1 dalies išaiškinimu, pažymėtina, kad dėl tų pačių priežasčių, kurios nustatytos šio sprendimo 21–26 punktuose, senaties termino taikymas tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, negali būti laikomos darbuotojo netiesiogine diskriminacija šių nuostatų prasme.

38 Iš tiesų tokių universiteto dėstytojų, kaip ieškovas pagrindinėje byloje, padėtis turi būti laikoma prilyginama universiteto dėstytojų, kurie per visą savo karjerą dirbo Austrijoje ir kuriems specialus priedas už darbo stažą nebuvo tinkamai apskaičiuotas

pagal nacionalinės teisės nuostatas, padėčiai. Aišku, kad iš esmės požiūris į šiuos dviejų kategorijų universiteto dėstytojus yra identiškas.

39 Be to, neatrodo, kad senaties termino taikymas tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, savaime apriboja laisvą darbuotojų judėjimą EB 39 straipsnio prasme. Kai taikoma senaties taisyklė, tai daro poveikį galimybei gauti specialų priedą už darbo stažą už buvusį laikotarpį. Darytina išvada, kad jis negali sukliudyti arba atgrasyti tokį darbuotoją, koks yra ieškovas pagrindinėje byloje, įgyvendinti savo teises, susijusias su darbuotojų judėjimo laisve, nes teisė gauti minėtą priedą už buvusį laikotarpį nepriklauso nuo darbuotojo sprendimo įgyvendinti savo teises ar ne (šiuo klausimu žr. 2000 m. sausio 27 d. Sprendimo *Graf*, C-190/98, Rink. p I-493, 24 punktą).

40 Be to, nėra jokio požymio, rodančio, kad senaties termino taikymas tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, galėtų sukliudyti arba atgrasyti konkrečiu praeities momentu tokį darbuotoją, koks yra ieškovas pagrindinėje byloje, įgyvendinti savo teises, susijusias su darbuotojų judėjimo laisve. Kaip tai matyti iš minėto Sprendimo *Köbler*, būtent atsisakymas suinteresuotajam asmeniui suteikti specialų priedą už darbo stažą tuo atveju, kai jis įgyvendina tas pačias teises, yra darbuotojų judėjimo laisvės apribojimas EB 39 straipsnio prasme.

41 Todėl į pateiktus prejudicinius klausimus reikia atsakyti, kad Sąjungos teisė nedraudžia tokios teisės normos, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, kuria įtvirtinamas trejų metų senaties terminas prašymams mokėti specialų priedą už darbo stažą, kurį taikant su Bendrijos teise nesuderinamus nacionalinės teisės aktus buvo atsisakyta išmokėti judėjimo laisve pasinaudojusiam darbuotojui prieš priimant minėtą Sprendimą *Köbler*.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

42 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

Sąjungos teisė nedraudžia tokios teisės normos, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, kuria įtvirtinamas trejų metų senaties terminas prašymams mokėti specialų priedą už darbo stažą, kurį taikant su Bendrijos teise nesuderinamus nacionalinės teisės aktus buvo atsisakyta išmokėti judėjimo laisve pasinaudojusiam darbuotojui prieš priimant 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimą *Köbler* (C-224/01).

Parašai.